

منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

پیشینه

منطقه ویژه اقتصادی سیرجان، نخستین منطقه ویژه حراست شده ایران است که در چار چوب تبصره ۲۰ قانون برنامه اول و بند د تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران رسمیت یافته و از شهریور ۱۳۷۲ با استقرار و افتتاح واحد گمرک ایران در منطقه، فعالیت‌های خود را در قالب ساخت و ساز و بهره برداری از انبارهای دپو و حمل و نقل کالا، واحدهای صنعتی - تولیدی و مونتاژ و دسته بندی همراه با خدمات پشتیبانی و رفاهی و اقامتی آغاز کرده است.

این منطقه در سال ۱۳۷۰ و در حد فاصل جاده ترانزیت تهران - بندر عباس و در مجاورت فرودگاه این شهر ایجاد شد. با شروع برنامه پنجساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی کشور و با تصویب بند د تبصره ۲۵ در سال ۱۳۷۳ این منطقه اهداف جدید تر و کامل تری را دنبال کرد و با در نظر گرفتن اهداف قبلی بمنظور پشتیبانی از تولیدات داخلی و توسعه صادرات غیر نفتی و ایجاد تحرک در اقتصاد منطقه ای تحت نام منطقه ویژه اقتصادی سیرجان شروع به فعالیت نمود. لازم به توضیح است که منطقه حراست شده سیرجان در بیست و دومین جلسه شورای عالی مناطق آزاد به منطقه ویژه اقتصادی سیرجان تغییر نام داد.

منطقه ویژه اقتصادی سیرجان، در قالب اولین منطقه غیر دولتی و خصوصی بدون هیچ کمک مالی از سوی دولت و با کمک سرمایه گذاران خصوصی فعالیت خود را آغاز کرده و از موفق ترین‌ها در سطح کشور بوده است. این منطقه در کشور به عنوان یک منطقه الگو مورد توجه قرار دارد چرا که اولین منطقه ویژه اقتصادی است که در کشور ایجاد شده است و همچنین در تهیه بسیاری از آیین نامه‌ها و قوانین مورد نیاز برای تسهیل سرمایه گذاری در مناطق ویژه، پیشگام در ارایه و پیشنهاد قوانین بوده است. در میان مناطق ویژه اقتصادی کشور، به جز سه منطقه بقیه همه دولتی محسوب می شوند چون متولی آنها دولت است. اما منطقه اقتصادی سیرجان و ارگ بم به صورت صد درصد غیر دولتی فعالیت می کنند.

موقعیت جغرافیایی

این منطقه در محدوده ای به وسعت ۱۳۸۰ هکتار در مجاورت راه آهن سراسری یزد - سیرجان - بندر عباس و جاده ترانزیت تهران - بندر عباس و فرودگاه بین المللی سیرجان در شمال غرب شهر واقع شده است. این منطقه ۳۰۰ کیلومتر تا بندر عباس، ۱۸۵ کیلومتر تا کرمان، ۳۳۰ کیلومتر تا یزد، ۳۸۰ کیلومتر تا شیراز و ۹۶۰ کیلومتر تا تهران فاصله دارد. موقعیت نسبی این منطقه از شمال و شمال غرب به شهر جدید زید آباد، از شرق به فرودگاه بین المللی سیرجان، از جنوب به شهر سیرجان و از طرف غرب به جاده ترانزیتی تهران بندر عباس محدود می شود. منطقه ویژه اقتصادی سیرجان در ۳ کیلومتری شمال غرب شهر سیرجان واقع

شده و با دسترسی به ایستگاه راه آهن و فرودگاه بین المللی و جاده ترانزیتی در حاشیه غربی منطقه و ارتباط دریایی از طریق بندر شهید رجایی قادر است کلیه خدمات پشتیبانی برای تولید و تجارت آزاد را در اختیار سرمایه گذاران قرار دهد همچنین این منطقه در ارتفاع ۱۳۷۰ متری از سطح دریا با شرایط آب و هوایی مطلوب برای فعالیتهای اقتصادی در جهت نگهداری کالا و تأسیسات صنعتی کلیه شرایط آب و هوایی مطلوب برای فعالیتهای اقتصادی در جهت نگهداری کالا و تأسیسات صنعتی کلیه شرایط و توانمندیهای لازم را یکجا در اختیار دارد.

اهداف تشکیل منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

مناطق ویژه اقتصادی از جمله منطقه ویژه اقتصادی سیرجان پس از شکل گیری به عنوان یک قطب بزرگ اقتصادی، نقش های اساسی در نظام اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و بازرگانی داخلی و خارجی ایفا می نماید. ایجاد منطقه ویژه اقتصادی سیرجان موجب شده تا نه تنها زمینه های لازم جهت جذب صنایع مورد نیاز استان و سرمایه گذارهای استانی و ایجاد اشتغال فراهم شود بلکه این منطقه بدلیل شرایط خاص، بزرگترین بازار سرمایه های صنعتی کشور محسوب می شود. اهداف ایجاد منطقه ویژه اقتصادی سیرجان عبارتند از:

- ۱- افزایش درآمدهای ارزی کشور از طریق ارتقاء سطح بازرگانی کشور و صادرات مجدد؛
- ۲- افزایش اشتغال و ایجاد فرصتهای شغلی جدید و تربیت نیروی انسانی ماهر برای کشور؛
- ۳- جلب سرمایه های داخلی و خارجی؛
- ۴- جلب فناوری پیشرفته؛
- ۵- افزایش سطح مهارت نیروی کار در اثر بکارگیری فناوری پیشرفته؛
- ۶- تنوع بخشیدن به اقلام صادراتی و در نتیجه توسعه صادرات کشور؛
- ۷- ارتقاء سطح منطقه و کارآیی هر چه بیشتر آن در زمینه های اقتصادی کشور؛
- ۸- ایجاد نقش مهم در رفع مشکلات و موانع موجود صنایع واقع شده در استان کرمان و شهرستان سیرجان؛
- ۹- ایجاد رابطه اقتصادی میان کشورهای آسیای میانه و اقیانوس هند از طریق منطقه ویژه اقتصادی سیرجان؛
- ۱۰- گسترش روابط بازرگانی با کشورهای جنوب خلیج فارس و همچنین کشورهای آسیای میانه مانند ترکمنستان، قزاقستان، روسیه و آذربایجان؛
- ۱۱- کمک به گسترش نقش فعال تر کشور در بازرگانی منطقه، خاورمیانه و خلیج فارس؛
- ۱۲- ایجاد انبار و فعالیت های انبار داری؛

۱۳- آماده سازی اراضی و تأمین زیر بناهای لازم برای جذب سرمایه گذاری های صنعتی به منطقه؛

۱۴- ارائه خدمات ترانزیتی مطلوب جهت افزایش ترانزیت کالا از مسیر ایران.

لازم به توضیح است که اهداف از پیش تعیین شده در تعریف بند د تبصره ۲۵ قانون تشکیل مناطق آزاد تجاری در سال ۱۳۶۸ بر سه محور زیر تعیین گردیده است: الف) پشتیبانی از تولیدات داخلی، ب) توسعه صادرات غیر نفتی، ج) ایجاد تحرک در اقتصاد منطقه ای.

با توجه به مباحث بالا و اهداف منطقه ویژه اقتصادی سیرجان می توان گفت که هدف قانون این است که در راستای پشتیبانی از تولید و همچنین تولید کالا برای مصارف داخلی کشور و توسعه صادرات و ایجاد تحرک در اقتصاد شهرستان، کلیه نیازهای وارداتی صنایع و جامعه فارغ از شمول مقررات اداری حاکم بر گمرکات کشور و بدون محدودیت خرید ارز تحت شرایطی، مشخص و آسان توسط فروشندگان و تولید کنندگان خارجی و یا شرکاء ایرانی آنها برای تولید و تجارت به این منطقه ویژه وارد شود تا مدیران صنایع و بازرگانان ایرانی و کشورهای همسایه امکان یابند با ساده ترین تشریفات و کمترین زمان نیازهای اساسی خود را از این منطقه خریداری کنند و این مکان به یک نقطه بین المللی برای واردات و صادرات و همچنین انبار عظیمی از همه نوع کالاهای وارداتی و صادراتی برای داخل کشور و کشورهای مجاور بخصوص کشورهای آسیای میانه تبدیل شود.

مزایای قانونی سرمایه گذاری در منطقه

۱- عدم نیاز به دریافت مجوزهای رایج از ادارات مختلف برای فعالیت های اقتصادی، عمرانی، ساختمانی، فرهنگی، آموزشی و خدماتی در منطقه ویژه سیرجان. سازمان مسئول منطقه ویژه جایگزین تمامی دستگاههای مرتبط بوده و مجوزهای لازم را راساً صادر می کند؛

۲- مجاز بودن ثبت شرکت سهامی برای فعالیت در منطقه ویژه با هر میزان مشارکت سهامدار خارجی؛

۳- مستثنی بودن فعالیت های تولیدی و خدماتی از شمول قانون کار و تبعیت از قوانین و مقررات مناطق آزاد کشور در امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار، بیمه و تأمین اجتماعی؛

۴- معافیت تولید کنندگان کالا و خدمات از پرداخت هر نوع عوارض معمول در کشور و منجمله عوارض تجمیع؛

۵- معافیت از پرداخت حقوق ورودی کالای تولیدی در منطقه به هنگام ورود به کشور به میزان مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی بکار رفته در محصول تولیدی؛

۶- امکان صدور کالای تولیدی مازاد بر ارزش افزوده به سرزمین اصلی (داخل کشور) پس از پرداخت حقوق ورودی متعلقه؛

۷- بلا مانع بودن واگذاری تمام یا بخشی از کالاهای وارده به منطقه به دیگران در مقابل ارائه قبض انبار تفکیکی قابل معامله که توسط سازمان منطقه ویژه صادر می شود؛

۸- پایین بودن هزینه های انبارداری کالا و مواد اولیه؛

۹- بلا مانع بودن توقف طولانی مدت انواع کالا و مواد اولیه وارده به منطقه و عدم نگرانی از متروکه شدن آنها؛

۱۰- امکان ترانزیت و صادرات مجدد برای کالاهای وارده به منطقه با حداقل تشریفات اداری؛

۱۱- صدور قبض انبار تفکیکی قابل معامله توسط سازمان منطقه؛

۱۲- صدور گواهی مبداء برای کالاهایی که از منطقه خارج می شوند توسط سازمان منطقه؛

۱۳- عدم نیاز به ارائه اظهار نامه و پروانه صادراتی برای عودت مواد اولیه و قطعات خارجی که پس از ورود به منطقه برای پردازش، تبدیل، تکمیل و یا تعمیر به داخل کشور حمل شده است؛

۱۴- وجود واحد کار و خدمات اشتغال در منطقه.

امکانات فراهم شده برای تولید و تجارت در منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

به منظور حمایت از سرمایه گذارهای انجام شده و تسهیل در امور تولیدی و تجاری، امکانات ذیل در منطقه ویژه اقتصادی سیرجان فراهم شده است:

- استقرار گمرک منطقه ویژه به صورت شبانه روزی و پاسخگو به نیازهای متقاضیان؛
- وجود پایانه ترابری جنوب شرق ایران و بارانداز و سکوی اختصاصی راه آهن سراسری و باسکول های مجهز الکترونیکی؛
- وجود فرودگاه فعال و امکان پرواز مستقیم بین تهران - سیرجان و مبادی و مقاصد مورد نظر با هواپیمایی ماهان؛
- وجود سرویس ها و خدمات حمل و نقل بین المللی بار یکسره و مرکب
- وجود امکانات تخلیه و بارگیری سریع و ارزان؛
- وجود تأسیسات گمرکی و آزمایشگاهی و کنترل و بازرسی کالا؛
- وجود شعبات ریالی و ارزی بانک های ملی، صادرات، تجارت، سپه و رفاه کارگران؛
- وجود دفاتر بیمه کالا و خدمات پشتیبانی بین المللی ضمانت کالا و سرمایه؛
- وجود سردخانه با ظرفیت ۵۰۰۰ تن کالا؛
- وجود ۲۰۰،۰۰۰ متر مربع انبار مسقف و ۴۰۰،۰۰۰ مترمربع انبار کانتینری برای دپوی ۴ میلیون تن کالا؛
- استقرار آزمایشگاه استاندارد و تحقیقات صنعتی در منطقه

برخی واحدهای صنعتی و اقتصادی فعال در منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

ردیف	واحد تولیدی	نوع تولیدی	تلفن	سایت اینترنتی
۱	شرکت صنایع گلدیران	انواع تلویزیون و یخچال	03442383064-6	www.goldiran.ir
۲	شرکت فراورده های روغنی ایران (فریکو)	روغن خوراکی	03442383040-54	www.frico.ir
۳	شرکت کارخانجات تصفیه شکر تهران	شکر و قند	03442382800-5	www.tsr.ir
۴	شرکت فلزات تزئینی آروین	انواع ورق و لوله استیل	03442382070-71	http://www.arvinmetals.com/home fa-
۵	شرکت روبرته سیرجان	انواع اسانس خوراکی و آرایشی بهداشتی	03442382543-5	www.robertet.ir
۶	شرکت تراکتورسازی عمران سیرجان	انواع تراکتورهای کشاورزی	03442382996-8	www.sirjan-tractor.com
۷	شرکت آهن ماشین توان (آترود)	انواع روغن موتور، گریس، شیشه شوی و ضدیخ	03442382072-3	www.atrod.com
۸	شرکت دوران الکترونیک	انواع بلندگو، دستگاه پخش و آنتن خودرو	34423820471	http://douran-group.com
۹	شرکت کارا پلاستیک	انواع بلوک سقفی، ظروف ازپلی استایرن، محصولات مرتبط با شیلات	03442382340-44	_____
۱۰	شرکت صنعت تجارت ویسمن	انواع کابل شبکه، کواکسیال و مخابراتی	3442382877	www.vismancable.com

www.kaviangohar.ir	3442382703	آهن اسفنجی	شرکت کاویان گهر	۱۱
_____	03442382970-71	برش و بسته بندی انواع کاغذ کپی	شرکت کاغذ نوپا	۱۲
www.radinscale.com	03442382070-73	انواع ترازوی دیجیتالی	شرکت آروین دوساری	۱۳
www.sirjannano.com	03442382024-7	انواع نانوخ، کامپاند و گرانول پلیمری	شرکت نانوخ و گرانول سیرجان	۱۴
_____	9132453224	درب و پنجره دوجداره	شرکت هیوا صنعت سمنگان	۱۵
www.brc-co.ir	03432464056-7	برد هوشمند، نمایشگر شهری، پنل پی سی	شرکت تعاونی بهارستان رایان	۱۶
_____	03442382572-5	مس کاتدی	شرکت فلات معدن پاسارگاد	۱۷
_____	03442382081-2	لامپ LED	شرکت پیشتاز فرتاک بهسازان ویرا	۱۸
www.vetague.com	03442382974-6	انواع مکمل غذایی، آنزیم و داروی دام و طیور	شرکت داروسازی وتاک	۱۹
www.parandhefaz.com	3442382245	کف پوش و رنگ صنعتی پلی اورتان	شرکت پرند حفاظ	۲۰
_____	9128430542	دوربین مدار بسته	شرکت سمنگان صنعت بهداد الکترونیک	۲۱
_____	03442382887-8	محصولات آرایشی و بهداشتی	شرکت سمین سیرجان	۲۲
_____	2188328694	انواع نوار چسب	شرکت یکتا تحریر اندیکا	۲۳
www.atlasmical.com	3442382572	روغن موتور و روغن صنعتی	شرکت اطلس میکال	۲۴
_____	3442383060	پودر گوگردی بسته بندی شده	شرکت شیمیائی شایانکار	۲۵
_____	3442382762	انواع رنگ اتومبیل، ساختمانی و صنعتی	شرکت رنگ صحت	۲۶

_____	3442382292	فراوری و بسته بندی پسته	شرکت فراوری پسته طباطبایی	۲۷
www.optimum-chemical.com	3442382967	شوینده و روان کننده صنعتی	شرکت چسب گستر	۲۸
_____	03442382716-7	دامپتراک (مونتاژ و بازسازی)	شرکت ماشین معدن کویر	۲۹
_____	3442382020	تولید برق	شرکت نیروگستر سیرجان	۳۰
_____	03442382940-44	نایلون و نایلکس	شرکت کاراپلاستیک آذین	۳۱
_____	9125227113	انواع درزبند، کاسه نمد و واشرنسوز گرافیتی	شرکت آترا سیل صنعت	۳۲
_____	3442382967	انواع ضد عفونی کننده	شرکت رنگین لعل کههد سیرجان	۳۳
_____	03442382061-3	انواع فوم پلی استایرن	شرکت کوثر جام	۳۴
_____	03442382119-30	استخراج رمزارز	شرکت افزار پرداز	۳۵
_____	03442382409-10	مغز، خلال، پودر و کره پسته	شرکت دشت سبز پسته سیرجان	۳۶
_____	3442383080	آب سردکن و اجاق گاز	شرکت آرکا رامش جم	۳۷
www.rangdaneh.ir	03442382020-27	انواع مستریج، نخ، پیگمنت، نانوکامپاند و گرانول پلیمری	شرکت رنگدانه سیرجان	۳۸
_____	03442382308-9	کنسانتره کرومیت	شرکت سما فر تاک گیتی	۳۹
mahneshanco.com	03442383164-6	باز یافت کاتالیست ها، باز یافت فلزات گرانبها و غیر گرانبها	شرکت رنگین فلز ماه نشان	۴۰
_____	03442383113-16	انواع گرانول PVC	شرکت مروارید سیرجان	۴۲

_____	9131332264	مستریج پلیمری	شرکت طاق پایه عرصه	۴۳
-------	------------	---------------	-----------------------	----